

Posudek bakalářské práce

Název práce: Pracovní terapie v ústavech sociální péče pro lidi s mentálním postižením.

Autor práce: Michaela Rybová.

Předmětem tohoto oponentského posudku je bakalářská práce s názvem *Pracovní terapie v ústavech sociální péče pro lidi s mentálním postižením*, jejíž autorkou je studentka 3. ročníku oboru Sociální a charitativní práce Michaela Rybová.

Pokud budeme předloženou práci hodnotit z formálního hlediska, můžeme konstatovat, že zpracování je čisté se zřetelnou snahou o přehlednost. Tu však poněkud kalí strana 28, na níž najdeme počátek hned tří kapitol najednou. Po stránce grafické by také jistě prospělo, pokud by přímé citace byly od ostatního textu odděleny nejen uvozovkami, ale též kurzivou. Jako nešťastné se jeví i uspořádání srovnání v podkapitole 6.4.3 do tabulky, zejména pak nelogické zvýraznění textu, odlišnost odrážek, zalamování sloupců na strany a interpunkce. Časté jsou bohužel překlipy, jmenovitě chybně užívané mezery mezi znaky či interpunkce ve výčtech.

Práce je rozčleněna do šesti kapitol doplněných úvodem a závěrem, přičemž celkový rozsah textu (33 stran) odpovídá stanoveným kritériím. První tři kapitoly tvoří teoretickou část. Její struktura je smysluplná a přehledná. To se již bohužel nedá říci o následujících třech kapitolách tvořících část praktickou. Členění textu je nevyvážené, kapitoly 4. a 5. svou „délkou“ 4 a 9 řádků zcela nekorespondují s kapitolou 6. o 9 stranách. Tato kapitola je naopak neadekvátně rozdrobena do podkapitol až na úroveň čtyř desetinných míst.

V souladu s požadavky je předložená bakalářská práce doplněna také o seznam použitých zdrojů, jehož zpracování až na drobné nedostatky odpovídá příslušné ČSN. Totéž lze konstatovat i o provedení odkazů v textu.

Zaměříme-li se na jazykovou úroveň, nelze si nepovšimnout dvou odlišných tváří práce. V první, teoretické části je stylistické zpracování na dobré úrovni, gramatické chyby se vyskytují sporadicky a jedná se hlavně o čárky. Naopak v praktické části se stylistická úroveň znatelně zhoršuje a stejně tak je na tom i pravopis – hrubých chyb znatelně přibývá. Důvodem tohoto markantního rozdílu je patrně to, že zatímco praktická část je skutečně původní tvorbou autorky, teoretická část nezapře silnou inspiraci odbornou literaturou.

Posledním a nejdůležitějším hodnocenou stránkou práce je vlastní obsah. Hned v úvodu autorka definuje své cíle, kterými bylo vedle nástinu problematiky mentální

retardace a ústavní péče zejména „představit teoretická východiska pracovní terapie i její realizaci v praxi“. V tomto kontextu pak v první kapitole věnuje zcela adekvátní pozornost vymezení pojmu *mentální retardace* a dalších souvisejících termínů. Ve druhé kapitole nalezneme základní charakteristiku ústavů sociální péče, a to včetně zmínky o připravované změně v systému jejich fungování od 1. ledna 2007. Ve třetí kapitole se již autorka zaměřila na samotnou pracovní terapii, tedy na teoretické zpracování stěžejního téma práce. Tato část je však pro čtenáře bohužel zklamáním. Široká a v současnosti v odborných kruzích hojně diskutovaná problematika ergoterapie je zde zpracována na necelých čtyřech stranách velmi obecně bez hlubšího vhledu. Příčinou je patrně, mimo jiné, nedostatečné množství použitých zdrojů - téměř zcela opomenuta zůstala odborná periodika, chybí dokonce i některé stěžejní monografie (Kusoňová, Pfeiffer). Kvalitu zpracování pak autorka nechtěně dokládá opakovanou záměnou termínů *erotický* a *eretický* na straně 26.

Na začátku praktické části své práce autorka poněkud přeformulovala cíl práce z úvodu s tím, že se snažila nejen o popis využití pracovní terapie v konkrétním zařízení, ale také o „*srovnání teoretických doporučení pro pracovní terapii a konkrétní realizaci...*“ Pokud budeme výsledek posuzovat podle tohoto měřítka, budeme zklamáni. Srovnání teorie čerpané z (jedné!) monografie a praktické realizace v ústavu sociální péče je nepřehledné nejen graficky, jak bylo zmíněno výše, ale také obsahově. Přestože v ústavu fungují čtyři dílny, v nichž pracuje nespecifikovaný (!) počet zaměstnanců, je analýza činností provedena plošně v několika větách, bez ohledu na nutné individuální rozdíly.

Na závěr praktické části pak studentka místo očekávaného shrnutí výstupů zařazuje podkapitolu o přínosu ergoterapeutických dílen, která není v souladu s deklarovanými cíli a spíše by patřila do části teoretické.

V závěru práce, podobně jako v celém předchozím textu, pak chybí jakákoli kritická reflexe problému. Autorka se spokojila pouze s velmi obecným a stručným resumé.

Pokud nyní shrneme výše zmíněná dílčí hodnocení, můžeme konstatovat, že autorka splnila požadavky kladené na tento typ práce, byť s celou řadou výhrad ve všech oblastech. Vzhledem k tomu doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě.

V Českých Budějovicích dne 25. srpna 2006



Mgr. Zdeněk Toušek